

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

Cap. I. An materia prima de facto existens sit imperfictior omni alia
materia & substantia possibili?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

hibet, atque retardat: materia prima naturalem impossibilitatem formarum corruptarum non cognoscit: eas ergo sicut ante corruptionem, ita etiam & post corruptionem, appetitu innato omnino naturali appetet.

54 Obiicies secundò, contra eandem assertionem nostram: Formæ corruptæ sunt naturaliter possibiles: ergo sub appetitum omnino naturalem materiæ cadere possunt, & debent. Antecedens probatur; in primis, quia carentiæ semel corruptæ, naturaliter possunt, solentque redire: quid enim est ignem, aquam, aliasque id genus substantias destrui, & ad non esse reuocari, quam earum carentias, quæ prius veluti fuere, iterum redire: præfatæ autem substantiæ naturaliter possunt, & solent destrui: ergo earum carentiæ naturaliter, ut dictum est, poterunt redire, quantumvis semel quasi corruptæ: quidni ergo formæ eis oppositæ, ut corruptæ, nihilominus naturaliter sint possibiles, & apte redire, ad esse, quod prius habuerunt? Suadetur etiam idem antecedens, ex celebri illa paræmia, *idem, semper idem, natum est facere, semper idem*. At causa efficiens formæ corruptæ, v.g. igneæ, (par autem est ratio cuiuscunque alterius) est omnino eadem, ante & post eius corruptionem: entitas etiam illius formæ corruptæ, est eadem, quæ ante corruptionem: nec enim forma vlla corrupta, in chimæram desinit, sed ad pristinam regreditur possibilitatem, cum destruitur: cur ergo causa efficiens prædictæ formæ corruptæ, eam in eodem numero, & specie passo nequeat reproducere?

55 Ad primum horum respondeo, appetitum innatum omnino naturalem materiæ, ab ea ex parte distinguui, & per naturalem possibilitatem formarum semper constitui, ut bene Arriaga citata disp. 2. sect. 4. subsect. 2. num 54. sic eum appetitum, modo per absentiam, modo per præsentiam formarum, compleri superius edocimus: quare materia, formas, quas semel appetit appetitu innato omnino naturali, postea tamen poterit ita non appetere; quia nimirum, quæ semel naturaliter possibiles fuerunt, possunt postea in impossibilitatem migrare. Deinde, esto (quod falsum est) appetitus innatus omnino naturalis, qui reperitur in materia, sit ei omnino essentialis, adhuc materia poterit in formas corruptas appetitu illo innato ferri. Quid enim vetat, materiam omnino essentialiter ac per seipsam appetere innatè prorsus naturaliter, pro instanti A. formas substantiales, quæ usque ad illud corruptæ non sint, & pro instanti B. eas, quæ usque ad illud corruptæ similiter non sint, & sic de reliquis? nam quod materia omnino essentialiter & adæquatè per seipsam formas appetat innatè prorsus naturaliter, hoc quidem, disputandi gratia, admissum, arguit appetitum illum ei semper conuenire, sed non pro semper, ut ita loquamur, aut pro instantibus, in quibus formæ intelliguntur iam corruptæ: qua ratione, Deus semper odio habet peccatorem, sed non pro semper, nec pro instantibus, quibus iustus est, cum pro iis eum amore prosequatur.

56 Confirmatio autem obiectionis non vrget: siquidem appetitus efficax elicitus fertur in bonum conueniens, & naturaliter possibile, media eius cognitione: quare mirum non est, quod cognitio impossibilitatis ab eius efficaci amore voluntatem auertat, alias interdum non auertendam; præsertim si supernaturaliter, ac de potentia absoluta, non appareat possibile: at appetitus efficax innatus, & omnino naturalis, materiæ primæ in bonum conueniens, & naturaliter possibile, quæ talis, fertur immediatè, & non media vlla cognitione: unde seorsim à quavis cognitione, eiusve defectu, poterit in materia cessare, cessante naturali

possibilitate formarum corruptarum; nimirum, quia eo ipso cessat conditio obiectiua, sub qua tendit, quatenus est talis materiæ appetitus.

57 Ad secundum respondeo, negato antecedenti: Prior autem eius probatio facile dilui potest, dicendo, cum corrumpitur forma ignis v.g. haud redire, eius ut existentis secundum se, siue existentia illius secundum se, carentiam: quippe, quæ nunquam fuit: quæ ergo carentia incipit post corruptionem talis formæ: Sanè non nisi durationum, per quas posset illa forma postea existere, & durare, simpliciter tamen & propriè non existit: carentia autem priuatiua durationum sequentium, non redit, sed incipit pro tempore, quod iis durationibus, si existerent, responderet, modò verò non iis respondet, sed corruptioni formæ substantialis, cuius sunt durationes. Sed de hoc latius alibi. Si cui tamen hæc doctrina displicuerit, dicat carentiam formæ ignis secundum se, & similibus formarum, post corruptionem redire quidem naturaliter, ut in argumento probe ostenditur; non tamen easdem numero, sed specie: nec absurdum esse, quod eiusdem formæ positiuæ dentur carentiæ solo numero diuersæ.

58 Posterior etiam probatio antecedentis negati, non est magis momentosa: nam ante & post corruptionem formæ, status rerum omnino idem non est, quoad modum, quantumvis quoad substantiam idem sit: hæc autem diuersitas, quoad modum, sufficit, ut causæ efficientes & materiales formæ corruptæ ad eam iterum concurrere nequeant, ut ex nostris argumentis perspicue constat. Aut dic, idem, semper idem, esse natum, aptumve, facere semper idem, quoad speciem, non verò quoad numerum: hoc autem aduersariis quid potest prodesse?

TRACTATUS V.

De imperfectione Materiæ componentis essentialiter corpus naturale.

CAPVT PRIMVM.

An materia prima, de facto existens, sit imperfectior omni alia materia, & substantia possibili?

1 SUPPONO ad hanc questionem, & sequentes, materiam primam, quæ de facto existit, non habere summam perfectionem, nec, quod perinde est, esse Deum. Quamvis enim id existimarit quidam Dauid de Dinando, apud B. Thom. 1. p. q. 3. art. 8. & Albertum tract. 3. Physic. 13. & lib. 6. Ethic. tract. 2. cap. 14. at hoc errore nihil esse stultius iure affirmat S. Doctor ubi supra. Suppono item, materiam, ne in eximio aliquo perfectionis gradu esse, sed potius esse imperfectiorem, Angelo, anima rationali, aliisque multis formis substantialibus, præsertim perfectorum viuientium: quod etiam manifestum est, & ab omnibus Philosophis ac Theologis receptum.

2 His constitutis, materiam, quæ de facto existit, esse in primis inter omnes materias possibiles, (si forte plures sunt possibiles) necnon etiam inter omnes substantias,

stantias, seu creatas, seu creabiles, imperfectissimam, rueretur Durand. in 2. q. 1. Argentin. in 1. dist. 44. q. 1. art. 2. Richard. quodlib. 2. q. 5. Agid. quodlib. 3. q. 5. Ioann. de Neapoli. q. 1. Abulen. in cap. 2. 2. Matthæi q. 2. 2. in idipsum inclinat Scotus in 2. dist. 12. q. 2. ad argum. Eandem sententiam sequitur Suarez disp. 13. Metaphys. sect. 1. num. 6. Collegium Conimbriensis lib. 3. Phys. cap. 8. q. 3. art. 2. & alij pro qua

Obiicies in hunc modum. Possibilis est substantia omnium infima, & imperfectissima: eiusmodi igitur est materia à Deo producta, quam propè nihil Augustin. ob eius imperfectionem nuncupavit. Antecedens probatur, primo quia ad perfectionem diuinæ omnipotentia minime spectare videtur, quod substantias imperfectiores, & imperfectiores in infinitum, producere possit: haud secus ac perfectionem artificis creati minime commendat, quod magis & magis imperfectè operari possit, sed potius quod perfectius & perfectius operando sit: ergo ad substantiā imperfectissimam, ab omnipotentia Dei producibilem, est deuenire. Secundò, quia in quantitate permanenti, & successiua, deuenire est ad minimum, videlicet ad instans, & punctum: similiter ergo, in quantitate entitatis, seu perfectionis substantialis, deuenire erit ad substantiale minimum, siue ad substantiam perfectione infimam. Tertiò, quia species sunt sicut numeri, ut fert communis paramia, & ut Dionysius de diuinis nomin. perspicue edocet, inquit, species rerum creatarum à Deo procedere, sicut numeri ab unitate deriuantur: at in numeris est assignare numerum minimum, nempe dualitatem: ergo in speciebus substantiarum erit assignare substantiam perfectione minimam: quo spectat illud Philonis Iudæi, in lib. allegiarum: *Binarius est imago materia, quæ diuiditur secaturque, tanquam mortalis*: ubi videtur, materiam inter substantias imperfectissimam, binario, numerorum imperfectissimo, comparare.

Secundò probari solet eadem sententia, à quibusdam Recentioribus, hoc pacto. Si esset possibilis aliqua materia, aut substantia, imperfectior materia de facto existenti, ea actu existeret: sed ea actu non existit, ut vtrunque supponimus: ergo nec potest existere. Sequela probatur, quia omnis substantia suapte natura postulat, ut omnes aliæ substantiarum species, se imperfectiores, existant; ob appetitum quandam excellentiæ, & dominationis, rebus omnibus insitum, quo aliæ alijs præesse ambiunt; quæ relatio præcellentiæ intelligi non potest, quin quæ exceduntur existant: si ergo esset possibilis substantia aliqua, materia prima de facto existenti, imperfectior, ea ex natura rei de facto existeret.

Oppositum tamen longè probabilius est, quia repugnat substantia creata omnium perfectissima, ut ostenditur in loco: igitur & omnium imperfectissima: ac proinde huiusmodi non erit materia prima, quæ de facto existit. Consequentia perspicua est, nam sicut infinitam perfectionem creatoris haud parum manifestat, quod possibiles sint substantiæ perfectiores in infinitum, quin vlla ad eius perfectionem aded accedere possit, ut alia magis accedere nequeat; ita similiter infinitam, omnique ex parte illimitatam, creationis perfectionem, & excellentiam, mirum in modum ostendat infinitus processus substantiarum possibilem, quarum nulla ita imperfecta sit, aut ita ab infinita perfectione Dei recedat, quin alia ab ea magis recedere, & imperfectior esse possit: nisi enim substantia Dei infinita esset, sanè substantias creatas imperfectiores, & imperfectiores in infinitum, & absque termino, sub se non posset habere.

Declaratur: Deum posse producere substantias magis, & magis imperfectas in infinitum, quin ad imperfectissimam descendere possit, non est eum magis imperfectè in infinitum operari posse: hoc enim secundum denotat imperfectionem, non tam in re operata, quam in modo operandi; modus autem operandi imperfectus repugnat Deo, quippe qui res imperfectissimas perfectissimè operatur; & in iis non minus, quam in perfectissimis summa prudentia, & arte regitur: illud autem prius imperfectionem in sola re operata indigitat; in quo nulla repugnancia apparet.

Deinde, in quantitate continua, versus minimum est procedere in infinitum, ita ut nulla quantitas eius exiguitatis assignari possit, quin alia minor possibilis sit, ut lib. sequenti ostendemus: similiter ergo in quantitate perfectionis substantialis, ad substantiam imperfectissimam, & minimam, deuenire non est. Quod autem in quantitate continua permanenti, & successiua, ad minimum aliquod, nempe punctum, & instans gradus sit, nihil obest: siquidem punctum, & instans, quantitas non sunt: quare ad quantitatem minimam, eorum merito, non deuenitur: unde neque, ad quantitatem perfectionis substantialis minimam, licebit vnquam deuenire.

Quod verò in quantitate discreta ad numerum minimum, videlicet, dualitatem, deueniatur, non magis obest: siquidem numerus binarius numerorum omnium non imperfectissimus est, sed potius perfectissimus: tum quia reliquis simplicior est: simplicitas autem ad perfectionem attinet: tum quia præ reliquis numeris magis sui communicatiuus est, cum nullus numerus sit, in quo non contineatur: esse autem sui communicatiuum, ac diffusiuum, bonitatem, & perfectionem arguit: quare in numeris non est dare numerum imperfectissimum: dualis enim perfectissimus est, & quo magis reliqui à dualitate abscedunt, eo magis imperfecti sunt: cum ergo nullus numerus à dualitate abscedat, distèrve infinite, & summè, aut ita ut alius ab ea remotior non sit, sanè nullus numerus imperfectissimus erit: quid ergo mirum, si similiter impossibilis sit substantia imperfectissima? Atque ex his patet ad primam obiectionem, & eius probationes.

Ad alteram obiectionem respondeo, materiam de facto productam, non necessariò debere postulare existentiam aliarum substantiarum imperfectiorum, esto aliæ imperfectiores sint possibiles: nec id verisimiliter colligi, ex appetitu illo excellentiæ: siquidem rebus creatis suapte natura finitis, & imperfectis, non minus consentaneus est appetitus subiectionis, quam dominationis, & excellentiæ: at non habent appetitum naturalem subiectionis, ratione cuius irrefragabiliter postulent substantias omnes se perfectiores existere; ut iis subesse possint, alias Deus ex natura rei perfectiora facere non posset, quam quæ fecit? Ergo &c.

C A P V T II.

An materia prima sit imperfectior omni forma substantiali.

Assero primò. Materia prima ex genere suo est necessariò & semper imperfectior forma substantiali. Hanc assertionem claram & euidentem censet P. Suarez disp. 13. Metaph. sect. 11. num. 11. ibi: *Materia ut sic distinguitur intra latitudinem substantiæ,*